Mihhail Ivanovitš Glinka (1804 – 1857)

Glinka sündis 20. mail 1804 aristokraatlikku perekonda. Tema isa Ivan Nikolajevitš Glinka oli Smolenski mõisnik ja erukapten. Mihhaili vanem vend Aleksei, kes sündis kidurana ja suri mõne kuu pärast

Juba sündimisest peale oli väike Glinka oma vanematest lahutatud. Vanaema võttis ta enda hoole alla sel põhjusel, et noored vanemad ei suutnud tema esimest lapselast hoida. Miša varajane lapsepõlv vanaema juures, ülakorruse kuumaks köetud tubades, kus kärbsed kogu talve sumisesid. Aastal 1815 pandi Glinka Tsarskoje Seloo avatud lütseumi.

Miša põhiliste huvide hulka kuulusid: muusika, keeled, geograafia ja joonistamine. Siiski köitis teda kõige rohkem muusika. Aasta hiljem saatis isa Mihhaili Kõrgemasse Pedagoogilisse Instituuti.

Glinka oskas mängida klaverit ja viiulit. Ta maitse kujunes välja järk- järgult. Noort muusikut ei rahuldanud enam teosed, kus väline vorm ja pinnapealne sädelus domineeris sisu üle.

Glinka elas aastani 1833 Itaalias, kus ta tegeles muusika kirjutamisega ja ooperi nautimisega.

1835. a. Glinka abiellus Maria Petrovaga ja asus elama Peterburgi. Aastal 1837 määrati ta keisri hoovkonna laulukapellmeistriks.

Glinka koostas ja andis välja vene heliloojate muusikapalade kogumikku, võttes sellesse ka oma uusi romansse ja klaveripalu.

1857 a. veebruaris Glinka haigestus äkki ja suri. Ta maeti Berliini surnuaiale. Hauale asetati

plaat, millele oli kirjutatud: MIHHAIL VON GLINKAIMPERAATORLIK VENE KAPELLMEISTER.

LOOMING

Esimesena vene heliloojaist taotles Glinka oma loomingus rahvuslikkust teadlikult, püüdmata lihtsalt joonduda Lääne eeskujude järgi. Teda on sageli võrreldud Puškiniga, sest nende teened vene rahvusliku kultuuri kujundamisel on ühesugused.” Nad mõlemad lõid “vene keelt”- üks luules teine muusikas.” Kirjutas Glinka ja Puškini kohta V. Stassov.

Glinka loomingu rahvuslikkus ei ilmne üksnes helikeeles, vaid ka teoste ainestikus. Materjali on talle andnud episoodid rahva elust ja ajaloost, legendid ja muinasjutud, vanad kombed ning olustik.

Sidemed rahva elu ja folkllooriga teevad Glinka loomingu omaseks ja mõistetavaks kõige laiematele hulkadele. Luua mitte asjatundjate kitsale kildkonnale, vaid kogu rahvale- see oli Glinka eesmärk.

Kaasaegset kompositsioonitehnikat valdas Glinka silmapaistvalt, vaatamata sellele, et ta oli peaaegu iseõppia.

Glinka loomingus on kesksel kohal ooperi “Ivan Sussanin” ning “Ruslan ja Ludmilla”.

Glinka sümfoonilisel pärandil on vene muusikaajaloos samasugune tähtsus kui tema ooperitel: sellega algab vene sümfoonilises muusikas küpsusaeg. Tema kõige silmapaistvam ning rahvuslikke traditsioone rajav sümf. teos on “Kamaarinskaja”. Sellele järgnesid “Valss-fantaasia” ning avamängud “Aragoonia hota” ja “Öö Madriidis”. Need on temperamentsete tantsudega koloriitsed pildid Hispaania olustikust.

LÕPETUSEKS

Dehni poolt saksa keeles koostatud hauaplaadi pealkiri on Glinka mälestust solvav. Imperaatorlikuks kapellmeistriks oli nimetatud Venemaa esimest rahvuslikku heliloojat, geniaalset kunstnikku, kes oli kannatanud eluajal pilkeid, solvamisi ja kitsendusi nii hoovkondlaste kui ka tsaari poolt, keda aadel ei tunnistanud, kes oli katkestanud igasugused sidemed aristokraatliku seltskonna ja hoovkonnaga. Mitte imperaatorlikuks kapellmeistriks ei jäänud Glinka rahva mälestustes, vaid suureks vene muusikuks.

TÄHTSAMAD TEOSED

3 ooperit-“Ruslan ja Ludmilla”,(1842)
“Ivan Sussanin” (1836) “Vürst Holmski” (1840)

Laulud ja romansid-

“Lahkumine Peterburist”,
(12 romanssi) jne.

Kammerteosed ja instrumentaalteosed:
Nokturn klaverile ja harfile, sonaat vioolale ja klaverile jne.

Sümfoonilised teosed:
Sümf. Teos “Kamaarinskaja”, sümf. Teos “Valss- fantaasia”, avamäng “Aragoonia hota”, avam.

“Öö Madriidis”